Anul VI — Sibiiu, Sâmbătă 18 Februarie (2 Martie) 1889 — Nr. 39

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:
1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:
1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare ḑi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În Bucuresci
primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipscani 35.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

„Vae victis!!"

Este vorba despre fraţii nostri dela Năsĕud.

Ca sĕ ne ocupăm de fraţii năsĕudeni, ne dă ansă corespondenţa dlui *Publiu*, publicată în coloanele ḑiarului nostru Nr. 35 a. c.

Dl Publiu ne pune în o oglindă destul de elocuentă trista stare a împregiurărilor politice, în care au ajuns Năsĕudenii. Şi a şi scris dl Publiu, — deşi cam târḑiu, dar' totuşi la timp potrivit, — despre *„pĕcatele politice"* ale Năsĕudenilor. Asupra noastră îndeosebi a făcut o bună impresiune destăinuirile, pe care ni-le face dl *Publiu* pe calea publicităţii în ceea-ce atinge pe Năsĕudeni.

Noi din parte-ne sûntem de firma credinţă, că dl Publiu, prin corespondenţa d-sale, representă încâtva vederile unor oameni normativi pentru Năsĕudeni. Şi dacă este dreaptă credinţa noastră, dacă este adevĕrată părerea noastră, atunci sûntem siguri, că dl *Publiu*, în parte, va reuşì cu *„dorinţele d-sale."*

Dar' fiind vorba de afacerile năsĕudene, — care sûnt în cele din urmă afaceri publice românesci, — ne-am ţinè îndreptăţiţi a desvolta pe teren mai larg şi pe câmpul deschis al opiniunii publice românesci *causa Năsĕudenilor*.

Constatăm alături cu dl *Publiu* mai ântêiu, că Năsĕudenii dela anul 1861 până la anul mântuirii 1889, adecă timp de douĕḑeci-şi-opt de ani, au fost cu totului tot deslipiţi de politica noastră naţională românească. Dl Publiu ne-o mărturisesce aceasta. Noi numai o constatăm. Şi este deajuns că o constatăm aceasta, după mărturisirea unei persoane, credem destul de auctoritative pentru Năsĕudeni. Noi nici nu voim a dovedì ḑisele noastre, căci cine nu a înţeles pe *Publiu*, nu ne va înţelege nici pe noi. Ear' cei-ce ne înţeleg, pot sĕ se achite cu dl *Publiu* în modul şi forma cum le place.

Destul este, că Năsĕudenii s'au creḑut destul de puternici, ca sĕ-'şi apere interesele lor ei de ei, fără a avè lipsă de concursul altor Români de inimă din alte centre românesci. Năsĕudenii au avut totdeauna anumiţi oameni, numiţi **„stâlpii districtului"**, care, după împregiurări, s'au tot perondat, ţinênd cu toţii la tradiţionala politică: „mână bună cu guvernul."

Punem însĕ întrebarea: În stare sûnt stâlpii de astăḑi ai districtului, ca sĕ facă ruptură între dînşii şi guvern? Pentru-că, aceasta, aşa credem noi, este dorinţa dlui *Publiu*.

Dacă sûnt în stare sĕ o facă, voim sĕ vedem faptele . . !! Voim cu deosebire sĕ vedem a se face aceasta din partea „stâlpilor districtului." Mai precis, voim sĕ vedem şi sĕ cunoascem pe acei oameni, care, ca cunoscĕtori de afacerile năsĕudene, sĕ-'i vedem şi sacrificându-se **pe sine** pentru apĕrarea tuturor bunurilor năsĕudene. Acestia şi numai acestia pot fi *„stegarii"* domnului *„Publiu"*. Dacă pe alţii înţelege, atunci o mărturisim sincer, a greşit dl *Publiu*.

La Năsĕud, unde, o spunem cu mândrie, este un magazin de sciinţă, aşteptăm sĕ vedem şi tot pe atâta putere de morală şi conduită politică precisă. Sciinţa 'şi-a adus tributul seu, conduita politică îşi produce astăḑi fructele amare şi greu de înghiţit pentru Năseudeni. Lumea românească aştepta de mult hotărîrea politică a Năsĕudenilor. Nu au făcut-o aceasta — este în cele din urmă vina lor pentru cele-ce pătimesc astăḑi, pentru cele-ce sufer astăḑi împreună cu întreg corpul naţional, dela care 'şi-au întors capul.

Dar' ca sĕ fim precât numai se poate de obiectivi, am voì sĕ mai scim una, dacă poate avè loc întrebarea: Care şi câţi sûnt dintre Năsĕudeni, care împărtĕşesc vederile partidului naţional român şi ce au lucrat acestia pe calea publică pentru vederile lor? Sciindu-le aceste am voì sĕ punem în cumpănă pe guvernamentalii şi membrii partidului naţional român!? Aceasta pentnu aceea, căci nu ne-ar venì a crede dlui *„Publiu"*, că toţi Năsĕudenii ar fi guvernamentali!!

Sciindu-le aceste, domnul *Publiu* se poate afla în elementul d-sale, ear' noi Românii vom scì, dacă se poate cimenta un partid puternic şi resolut pentru apĕrarea intereselor grăniţeresci!? Părerea noastră este, că numai pe calea aceasta se pot cunoasce oamenii şi numai pe calea aceasta putem cunoasce convingerile individuale ale tuturor acelor Năsĕudeni, care se simt în putere, de a se şi expune şi de a se şi apĕra, şi în cele din urmă, sau de a dobândì, sau de a se jertfì.

Le ḑicem aceste, deoare-ce vedem că acolo au ajuns lucrurile.

Şi iată pentru-ce: Comisiunea guvernului unguresc aleasă pentru regularea afacerilor năsĕudene 'şi-a terminat însărcinarea avută, cel puţin aşa ne spun foile patriotice. Statutul despre administrarea fondurilor năsĕudene a primit sancţionarea Preaînaltă şi este, după-cum ne spune domnul Publiu, **impus** Năsĕudenilor.

Procesul cu familia Kemény-eştilor, — lucru hotărît, după informaţiunile noastre, — au sĕ-'l peardă Năsĕudenii, ear' rebonificarea familiei respective se va face din obligaţiunile de stat, care compet Năsĕudenilor din regalii şi din alte bonuri grăniţeresci.

Vine acum întrebarea, — ca sĕ nu enumerăm alte multe taine, — din ce se vor susţinè şcoalele din întreaga graniţa? Şi destul este ca sĕ fie nimiciţi mai ântêiu grăniţerii pe terenul acestă, ca sĕ-'i vedem cu finea anului curent înjugaţi în iobăgie. Ear' aceasta în veacul al XIX-lea.

Dacă noi greşim, — nu vor greşì Năsĕudenii. . . ! !

Dar'' sĕ continuăm.

Dnul Publiu, — aşa credem noi — greşesce când susţine, ca inteligenţa din afară de Năsĕud sĕ vină la Năsĕud, ca sĕ se înţeleagă în privinţa alegerii noilor membri din comitetul fondurilor.

Năsĕudenii, — stâlpii districtului, — poate şi aici în această causă vitală pentru dînşii au fost târḑii. „Stâlpii districtului" trebuiau sîliţi, ca sĕ dee inviaţiunile de lipsă în această importantă causă tuturor comunelor grăniţeresci. Dacă nu au făcut aceasta, vina cade asupra lor, ear' nu asupra organelor administrative, care *sciu* lucra la poruncă.

Întrebarea şi aici este limpeḑită: Ce sĕ caute inteligenţii din afară de Năsĕud „la domnii din Năsĕud" ai domnului *Publiu*, dacă nici ei între ei nu au luat o hotărîre solidă faţă cu apĕrarea intereselor grăniţeresci? Corespondenţa domnului *Publiu* ne întăresce în convingerea noastră. Ca sĕ poţi da altora poveţe, trebue sĕ fii povĕţuit mai ântêiu tu însuţi!

Domnul „Publiu" trebuia sĕ ḑică: Ne doare pe toţi Năsĕudenii, veniţi în giurul meu, mĕ fac stegarul. Sau: Provoc publice pe *Petru* şi *Pavel*, ca sĕ se facă stegarii. Numai cu dorinţele, rĕmâi cu buzele fripte şi cu inima arsă de durere.

După toate aceste, alături cu dl *„Publiu"* sĕ ne dăm şi noi părerea asupra causelor năsĕudene, chiar displăcênd „domnilor" dela Năsĕud!

Sĕ fim cu toţii lămuriţi!!

Năsĕudenii au putut învĕţa mult dela publiciştii români. Publiciştii români au representat întotdeauna opiniunea publică română. Pentru această opiniune, care a fost o convingere politică sinceră şi neşovăitoare, s'au expus şi sacrificat domnii George Baritiu, Al. Roman, Poruţ, Păcurar, Bobancu, Slavici, Albu, şi preste tot pentru causa română s'a expus cel mai cu auctoritate şi mai iubit bărbat al nostru, dl general Doda. În fine sûntem gata a ne expune asemenea lor şi pentru convingerile noastre politice toţi aceia, care nu ne uităm în sîn, ci privim cu mândrie şi negenaţi în ochii adversarilor nostri. Susţinem în cele din urmă lupta cinstit şi între marginile legii.

Şi nimenui nu vom concede, că publiciştii români nu 'şi-au făcut datoria cu sfinţenie şi resoluţie.

Ne-am mira mult, dacă între Năsĕudeni nu s'ar afla oameni, care, puşi fiind la locul lor sau aflându-se acolo unde sûnt puşi, sĕ nu risice a se lupta pe calea legii pentru apĕrarea drepturilor lor.

Alţii se expun pentru drepturile politice ale tuturor Românilor, ear' alţii sĕ rĕmână reci faţă cu sdruncinarea legitimelor lor drepturi.

Atât de aspre sĕ fie neînţelegerile dela Năsĕud? Ne mirăm, mult ne mirăm!! Nu sciu Năsĕudenii unde e Tronul? Nu sciu dînşii, că Tronul le-a garantat drepturile, care astăḑi le sûnt puse sub întrebare?

Dacă cu toţii nu sûnt în stare decât a se umilì, — tăcênd umilească-se până în sfîrşit!! Causele năsĕudene nu se pot apĕra prin umilinţă. Năsĕudenii s'au convins despre aceasta. Năsĕudenii trebue sĕ facă *tabula rasa* preste trecut, sĕ se deştepte, sĕ se aleagă ce e bun şi drept din ce e neputincios, ca apoi, dând mâna cu întreg corpul naţional român, dela care au desertat, sĕ înceapă acea „luptă intensivă" a dnului Publiu pentru drepturile lor, pe care o susţine naţiunea română pentru drepturile ei, de care sûnt legate şi drepturile Năsĕudenilor.

Pe calea publică, — ear' nu între patru ochi, — şi în locaşurile publice, de care amintesce dl *Publiu*, se pot apĕra drepturile unui popor. Cel cu durerea spună-'şi durerea pe calea publicităţii, tot aşa cel cu bucuria. Năsĕudenii însĕ îşi mistuesc durerea în sîn, alături cu „stâlpii districtului", care aḑi-mâne vor fi ruine.

Ear' părerea noastră ultimă este, ca sĕ nu-'şi mai pună Năsĕudenii întrebări, că oare bine e aşa sau aşa? Hotărască-se pentru o părere, ear' în această privinţă le ḑicem, ca sĕ se desbrace de omul cel vechiu, adecă, calce în picioare „oportunismul" îmbrăcându-se în haina „resoluţiunii" naţionale, în haina lăpĕdării de sine, în haina vîrtuţii, şi astfel făcênd, sĕ-'şi deschidă o cale nouă, dreaptă şi sigură. Facă sĕ scie Tronul, ministerul şi întreg parlamentul, că nedreptate li-se face, şi că nu mai pot suferì nedreptatea.

Nimenea nu va putè ḑice, că paşii Năsĕudenilor sûnt făcuţi din patimă sau ură naţională, precum nimenea nu va putè ḑice, că Năsĕudenii nu 'şi-au făcut datoria.

Ceea-ce nu au făcut până acum, ducă în deplinire astăḑi. Rĕmânênd însĕ şi mai departe reci, vom avè trista ocasiune sĕ vedem şi sĕ învĕţăm cu toţii, până unde ajunge servilismul politic!?

Ear' mai la înţeles, causa Năsĕudenilor este: *in necesariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas.* Spus-am adevĕrul? *I. M.*

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiiu, 17 Februarie st. v.

Campania opoziţiei unguresci în contra guvernului.

O scrisoare ce „Pol. Korr." primesce din Budapesta expune, că planul de campanie al opoziţiei s'a zădărnicit cu desĕvîrşire. Aceea a ereḑut, că prin agitarea masselor poporului, a tinerimii, precum şi prin terorisarea partidului guvernamental, îi va succede a provoca căderea lui Tisza, servindu-se de proiectul militar numai ca de un pretext. Dar' cu cât a ieşit mai lămurit la iveală acest fapt, cu o atât mai mare hotărîre s'au îndepărtat de opoziţie elementele mai chibzuite, precând partidul guvernamental s'a alipit şi mai strîns de Tisza şi 'şi-a ţinut şi el din partea lui de misiune apĕrarea lui Tisza. Intervenirea însufleţită a partidului guvernamental pentru Tisza a făcut asupra acestuia o impresiune de tot bună şi 'i-a redat elasticitatea şi puterea de mai nainte. Cu atât mai multă uimire produce împregiurarea, că contele Apponyi nu a observat acest lucru, şi a vorbit în discursul seu de program, ca-şi-când partidul guvernamental ar aştepta cu nerăbdare momentul, în care ar putè părăsì steagul lui Tisza. Discursul contelui Apponyi a produs însĕ un efect tocmai contrar intenţiunilor lui, dacă preste tot va fi produs un efect.

Cestiunea unui agent diplomatic al Bulgariei în Viena.

Ḑiarele din afară aduc scirea, că în curênd are sĕ se numească din partea Bulgariei un agent diplomatic în

---

FOIŢA „TRIBUNEI".

Laocoon.

De **Gotthold Ephraim Lessing.**

Traducere de
Lucreţia Suciu.

(Urmare.)

XIX.

„Tot despre scutul lui Achilles".

Obiecţiunile ce le-au făcut Scaliger cel bĕtrân, Perrault, Terrasson şi alţii în contra scutului lui Homer, sûnt cunoscute. Tot atât de bine se scie ce le-au rĕspuns Dacier, Boivin şi Pope. Dar' mie-'mi pare că cesti din urmă merg câte-odată prea departe şi, — încreḑuţi în causa lor bună, — afirmă lucruri ce sûnt şi incorecte şi şi contribuesc puţin la justificarea poetului.

Ca sĕ combată obiecţiunea de căpetenie, că Homer umple scutul cu o mulţime de figuri, care nu pot avè loc pe suprafaţa lui, Boivin a pus sĕ desemneze scutul, observând mĕsurile date. Ideea lui cu deosebitele cercuri concentrice este foarte ingenioasă, cu toate-că vorbele poetului nu-'i dau deloc prilegiu la aceasta şi nici de altmintrelea nu se află nici urmă, că anticii ar fi avut scuturi împărţite în felul acesta. Fiindcă Homer îl numesce „un scut lucrat cu artă pe toate părţile", eu aş fi luat mai bucuros suprafaţa concavă în ajutor, ca sĕ câştig spaţiu mai mult; căci este cunoscut, că artiştii vechi nu lăsau goală suprafaţa aceasta, după-cum ne-o dovedesce scutul Minervei, de Phidias. Dar' nu e destul, că Boivin nu a voit sĕ se folosească de acest avantagiu; ci a îmulţit, fără sĕ aibă lipsă, şi tablourile cărora a trebuit sĕ le facă astfel loc într'un spaţiu micşorat pe jumĕtate; el a împărţit adecă în douĕ sau trei icoane deosebite, ce e evident, că la poet formează numai o icoană. Sciu foarte bine ce 'l-a ademenit sĕ facă aceasta; dar' nu ar fi trebuit sĕ-'l ademenească, ci în loc sĕ-'şi dee silinţă a îndestulì pretensiile contrarilor sei, ar fi trebuit sĕ le arete că ele sûnt nedrepte.

Mĕ voiu explica mai la înţeles, la un exemplu. Când Homer ḑice de un oraş:

„Şi adunarea poporului se grămădise în for, căci doi oameni se certau acolo cu violenţă şi se certau pentru expiarea omorului unui bărbat. Unul încredinţa pe popor că el a plătit tot, ear' celalalt tăgăduia că 'i-a plătit. Unii strigau zeloşi pentru unul, alţii pentru celalalt: dar' heroḑii îi înfrĕnau pe sbierători. Bĕtrânii însĕ şedeau în cerc sfinţit pe petrii săpate frumos, şi luând în mâni sceptrele heroḑilor ce sbierau, se ridicau unul după altul şi-'şi spuneau fiecare judecata. La mijloc zăceau doi talanţi de aur, hotărîţi pentru cel-ce va vorbì mai cu dreptate şi deschis".

eu cred, că el nu a voit sĕ ofere decât numai un tablou: tabloul unui proces public, despre plătirea refusată a unei amende însemnate pentru un omor sĕvîrşit. Artistul, care ar trebuì sĕ execute acest motiv, nu poate folosì deodată decât numai un moment; sau momentul acusei, sau ascultarea martorilor, sau al sentenţei, sau altul, pe care îl ţine el de mai acomodat, înainte sau după, ori dintre aceste momente. Momentul acesta îl face cât se poate de pregnant şi îl execută cu toate amăgirile ce le posede arta la înfăţişarea obiectelor visibile, şi nu le are poesia. În privinţa aceasta poetul rĕmâne în urma artistului; ce poate face poetul, care ar vrea sĕ zugrăvească acest motiv cu vorbe, şi nu vrè sĕ se expună unui total nesucces? Se va folosì de avantagiile caracteristice lui. Şi care îi sûnt aceste? Libertatea de a cuprinde în opera sa artistică, şi trecutul şi viitorul, ce a fost şi ce va fi după acea singură clipită; aşadar' putinţa de a ne arĕta nu numai ce ne arată artistul, ci şi ce nu putem decât ghîcì la el. Numai prin această libertate, prin putinţa aceasta, poetul ajunge earăşi pe artist, şi atunci operele lor vor sĕmĕna mai bine când vor avè un efect, egal de vioiu; dar' nu când o operă nu hrănesce sufletul prin mediul auḑului, nici cu mai puţin, nici cu mai mult material, decât poate înfăţişa ochilor ceealaltă operă. După acest principiu ar fi trebuit sĕ judece Boivin pasagiul lui Homer, şi n'ar fi făcut atâtea icoane deosebite, câte momente deosebite 'i-s'a părut lui că a aflat în el. E adevĕrat, că tot ce a spus Homer nu se putea grămădì într'o icoană; acusarea şi tăgăduirea, presentarea mărturiilor şi strigătul poporului împărţit în partide, sîlinţele heroḑilor sĕ linişteascĕ tumultul şi vorbele judecătorilor — sûnt lucruri, care urmează unele după altele, şi nu pot exista unele lîngă altele. Dar' ca sĕ grăesc în termini şcolastici, ce nu se cuprindea în actu, în icoană se cuprindea virtute*), singurul şi adevĕratul mijloc de a descrie cu vorbe un tablou material este sĕ împreuni ce se înţelege cu ce se vede în adevĕr, şi sĕ nu te ţii în mărginirile artei, în care, nu e vorbă, poetul ne poate numĕra datele unei icoane, dar' nu poate sĕ producă nici-odată o singură icoană.

Tot aşa împărţesce Boivin şi tabloul oraşului asediat în trei tablouri deosebite. Aşa 'l-ar fi putut împărţi şi în douĕsprĕḑece, nu numai în trei. Pentru-că după-ce nu a înţeles spiritul poetului, şi a pretins dela el sĕ se supună unităţilor tabloului material, ar fi putut găsì şi mai multe greşeli în contra acestor unităţi, aşa că ar mai fi fost de lipsă sĕ fixeze pentru fiesce-care trăsĕtură a poetului câte-un plan deosebit pe scut.

După socoteala mea însĕ, Homer nu are decât ḑece icoane pe tot scutul, şi fiecare începe cu: „Apoi creà el", sau „Aici făcù el", sau „Hephäestos plăsmuesce artistic". Unde nu se găsesc aceste cuvinte iniţiale, nu avem drept sĕ căutăm un tablou deosebit; din contră tot ce unesc ele trebue privit drept un tablou, căruia nu-'i lipsesce decât concentrarea arbitrară într'un singur moment, pe care poetul nu a fost obligat sĕ o indice. Mai mult, de ar fi indicat-o, de s'ar fi ţinut exact de dînsa, el nu ar fi putut admite nici cea mai neînsemnată trăsĕtură ce nu s'ar fi putut împreuna cu acel moment în adevĕrata-'i execuţie; cu un cuvênt, dacă ar fi procedat aşa cum pretind criticii lui, e drept, acesti domni nu ar fi aflat nimic de discutat, dar' în adevĕr nici un om cu gust bun nu ar fi aflat ceva de admirat.

Lui Pope nu numai ca nu 'i-a plăcut împărţeala şi desemnul lui Boivin, ci a creḑut că mai face ceva deosebit, arĕtând, că toate tablourile aceste, ciopăţite astfel, sûnt prescrise după cele mai stricte regule ale picturii. Contrast, perspectivă, cele trei unităţi; toate le-a aflat observate foarte bine într'însele. Şi cu toate-că el a sciut din mărturii bune, vrednice de credinţa, că pictura a aflat încă în leagăn vremea rĕsboiului troian, tot e probabil după el, că Homer nu s'a ţinut de ce putea produce pictura atunci ori pe vremea lui, şi aceasta în puterea geniului lui dumneḑeesc, sau că el a ghîcit ce e ea în stare sĕ producă; sau chiar că documentele acele nu pot fi atât de vrednice de credinţă, încât sĕ nu merite sĕ preferim mărturia evidentă a scutului artistic. Admită cine vrea primul cas; al doilea nu-'l va primì nimenea în convingerile sale, dacă va scì ceva mai mult din istoria artei, decât numai datele istoricilor. Că pictura se afla în vremile lui Homer în leagăn, nu o crede el numai pentru-că o spune Plinius sau alţii, ci mai ales judecă din operele de care pomenesc anticii, şi chiar că după multe veacuri nu progresase prea tare; şi spre pildă: tablourile unui Polygnotus încă nu ar fi putut susţinè proba, de care lui Pope 'i-se pare că ar suporta-o scutul lui Homer.

*) De fapt, în realitate; după spirit înţeles.

Viena, și aceasta cu aprobarea guvernului austro-ungar. După informațiunile ce le primesce „Pol. Korr.“, aceastĕ scire nu e adevĕrată. Se scie, că deja pe timpul principelui Alexandru, dorința acestuia, de a acredita în Viena un agent diplomatic, a întimpinat greutăți și s'a zădărnicit din causă, că guvernul austro-ungar nu putea sĕ recunoască dreptul Bulgariei, ca al unui vasal turcesc, de a fi representată diplomaticesce. Nu mai încape îndoială, că aceleași vederi domnesc și astădi în sînul guvernului nostru comun. Dar', dice corespondența din cestiune, guvernului bulgar îi stă în voe de a trimite la Viena ori în alte orașe oameni de încredere, spre a observa interesele bulgare în calitate de particulari. Ar fi cu totul incorect, dacă posiția dlui Vulkovich în Constantinopol s'ar aduce drept cas de precedență, deoare-ce Bulgaria e a se privì de o parte întregitoare a imperiului turcesc.

Campania electorală în Sêrbia.

Din Belgrad se împărtășesce, că comitetul central al partidului liberal a provocat prin circular pe toți soții de principii mai distinși, ca sĕ formeze în toate cercurile electorale comitete locale pentru pregătirile alegerilor viitoare ale Scupcinei. Până acum s'au format deja douĕspredece astfel de cabinete. Comitetul central a hotărît afară de aceea sĕ convoace în Belgrad pentru primele dile ale lunii viitoare o conferență generală, care va avè sĕ se ocupe cu organisarea partidului.

Improprietărirea țeranilor în România.

În această importantă afacere, publică „Românul“ de ieri următorul primarticol:

La ordinea dilei în cameră este proiectul de lege pentru vêndarea moșiilor statului în loturi mici sătenilor.

Venì-va adi în desbaterile camerei acest proiect de lege, sau se va intervertì ordinea dilei, fie prin punerea în desbatere a unui alt proiect de lege, cum bună-oară este proiectul de lege asupra stabilirii abusului cumulului, fie prin provocarea vre-unui incident, care sĕ dee nascere la o nouă furtună parlamentară?

Nu scim; dar', ori-ce s'ar mai întêmpla și ori-care ar fi surprinderile ce ne-ar mai pregătì actuala sesiune parlamentară, prorogată încă pentru o lună, adecă până la 15 Martie, sûntem în drept sĕ așteptăm, ca acest proiect de lege sĕ vină cu o di mai nainte în desbaterea camerei; afară numai dacă camera s'ar găsì în neputință de a mai lucra prin provocarea vre-unui conflict, care sĕ aibă de resultat nu numai stagnațiunea lucrărilor parlamentare, ci și chiar o crisă, care sĕ schimbe cu desĕvîrșire situațiunea.

Ar fi de dorit și interesul țerii o cere, ca un asemenea conflict sĕ fie dacă nu înlăturat, cel puțin amânat.

Când decimi de mii de săteni așteaptă sĕ li-se facă dreptate și când primăvara se apropie și plugurile au sĕ înceapă a brăzda pământul, nu ne mai este iertat sĕ dăm mers liber urilor și patimilor noastre politice, ci din contră sĕ căutăm cu toții a înăbuși în noi ori-ce resimțĕmênt, și a nu avè în vedere decât unul și același lucru: cerințele sătenilor și îmbunătățirea stării lor.

Aceasta este adi prima datorie a fiecărui Român cu iubire și dor de țeară, și numai acest sentiment trebue sĕ încăldească inimile tuturor acelora, care sûnt chiemați sĕ veghieze la binele și fericirea poporului și sĕ se îngrijască de soartea lui.

Ori-ce altă pornire în împregiurările de față, nu numai că o putem privì ca o rea inspirațiune, ci și chiar ca un lucru făcut cu precugetare și care atrage după sine cea mai mare rĕspundere.

Față cu cestiunea îmbunătățirii stării sătenilor, o singură pornire ar fi trebuit sĕ aibă fiecare și o singură dorință sĕ fi inspirat atât pe guvern, cât și pe mandatarii națiuni, și anume aceea, de a corĕspunde cu adevĕrat și cât mai neîntârdiat la trebuințele și cerințele muncitorilor de pământ.

Lucrul însĕ nu astfel pare s'a înțeles, din momentul, în care maioritatea secțiunilor delegaților camerei s'a pronunțat prin raportorul seu, chiar în contra unor dispositiuni mai largi din proiectul de lege al guvernului privitor la vêndarea de pământuri de pe moșiile statului în loturi mici sătenilor.

Astfel putem cita între altele modificarea adusă proiectului de lege al guvernului prin suprimarea dispositiunilor, care aveau de scop de a venì în ajutorul sătenilor, înlesnindu-se sub formă de împrumut sumele necesare pentru chieltueli de instalațiune și cumpĕrare de vite și instrumente agricole.

O singură modificare într'un sens mai larg s'a adus proiectului de lege: aceea, ca loturile sĕ nu fie de 5 hectare, ci de 6.

Încolo tot ce s'a modificat n'a avut altceva de scop, decât sĕ lase și mai multe lacune în proiectul de lege și sĕ mărginească și mai mult drepturile sătenilor.

Nici-un cuvênt despre regularea cestiunii împroprietăririi dela 1864, despre drepturile sătenilor la pădurile statului și despre regularea islazurilor.

Nimic de asemenea și în aceea-ce privesce și celelalte observațiuni ce s'au făcut proiectului de lege și pe care noi le-am semnalat acì într'un șir de articli.

Proiectul de lege însĕ, astfel cum el a fost modificat în secțiuni, are sĕ vină înaintea camerei alături cu un alt contra-proiect presentat de dl M. Sĕulescu, delegatul secțiunii II., care a rĕmas în opiniune osebită în mai multe puncte.

Acì, din desbaterile ce vor urma și din lumina ce se va face, se va vedè și mai bine părțile vicioase și lacunele proiectului de lege.

În cameră sûnt atâția bărbați luminați și cu experiență și atâția representanți ai sătenilor, care pot sĕ-'și arete părerile lor și sĕ stărueasca a se aduce proiectului de lege cel puțin modificările acele, care sûnt mai neapĕrate.

În ceea-ce ne privesce sûntem mulțumiți deocamdată, că cestiunea vêndĕrii de pământuri sătenilor are sĕ vie în discuțiunea camerei; căci cu chipul acesta se va arĕta cel puțin sătenilor, că are sĕ se facă ceva și pentru ei, și că nu trebue sĕ-'și peardă încrederea într'o soartă mai bună.

Dacă numai acesta ar fi resultatul imediat, apoi încă este un mare bine, de care nu putem decât sĕ fim foarte mulțumiți.

Asupra unui singur lucru însĕ ne credem datori, încheiând, sĕ atragem serioasa luare aminte a guvernului și a representanților națiunii: sĕ nu se facă un tîrg din cerințele și trebuințele sătenilor, și sĕ li-se dee cu o mână mai largă și mai binevoitoare ceea-ce ei așteaptă cu atâta nerăbdare.

CORESPONDENȚA „TRIBUNEI“.

Brașov, în Februarie 1889.

La noi se face mult abus de cuvêntul: *personalitate*. Ce-i personal este scârbos; cine face personalități trebue discreditat, ucis. Foarte bine; dar' nu trebue sĕ uităm, că acest principiu nu-'l putem invoca pentru *ori-cine*; altfel facem din el un nepătruns vĕl, sub care ori-ce duch pervers și ori-ce inimă stricată poate face ce vrea. E drept, de persoane sĕ nu ne pese; dar' când faptele lor se pun în calea progresului, trebuesc studiate și date pe gura lumii. A explica personalitatea cuiva, așa cum se manifestează în treburile publice, este ceva foarte corect și la noi, o procedură necesară mai la tot pasul; noi trebue sĕ cernem cu sita deasă. Numai așa se curĕță atmosfera. După convingerea mea, procedura aceasta a fost și este representată de „Tribuna“, și eu cred, că din ferberile, cărora ea le-a dat nascere, vor rĕsărì spirite destoinice sĕ se ridice pe un nivel vrednic de vremurile în care trăim și — vrednic de *cel-ce* a deschis direcția acestui curent critic.

Cu acest fel de idei n'am fost deprinși; și deci nu mĕ prinde mirarea, că mulți s'au supĕrat.

Dar' eu de politică nu vorbesc. Reviu și adi la materiile literare, despre care am scris de câteva-ori. Și anume, nu voesc sĕ trec cu vederea supĕrarea unei personalități, care a fost de altfel caracterisată aproape complet de nisce articoli ai domnului G. B. Duică. Reviu și pentru-că cetitorii „Tribunei“ nu vor fi cunoscênd nisce articoli ieșiți la început în „Gazeta Transilvaniei“.

Este vorba de dl *Teochar Alexi*.

Romanul domniei-sale: *„Beiu-Vodă, Domn“* este un plagiat din *N. Filimon*, *Aricescu*, *Creangă*; poate și din alți autori. Paralelele publicate de domnul Duică în „G. Tr.“ au fost dovada cea mai convingĕtoare. Domnul Alexi a tăcut. *Qui tacet consentire videtur*. Romanul *„Județul“*, publicat într'un diar literar dela noi, este un plagiat al unui roman ieșit *cu alt titlu* în „Noua bibliotecă română“ a autorului lui. Pentru câștig, dl Alexi se plagià și pe sine însuși!

Se putea sĕ nu se supere domnul Alexi?

Un foileton al „Tribunei“ ne-a dovedit, că domnia-lui plagiază acum și pe Schiller.

Se putea sĕ nu se supere domnul Alexi? N'a putut sĕ mai tacă, după-ce și *„Kronstädter Zeitung“* a publicat o notiță foarte ironică despre „Schiller din Brașov“. Și 'i-a adresat o scrisoare. Dînsul spune, că: „Domnul Tudor“ este *„nachgedichtet“* după „Moartea lui Wallenstein“ de Schiller, ceea-ce sciu toți, care îmi sûnt mie ori foii mele aproape“. Și apoi: „Este obiceiu, ca la operele, dela care așteptî o impresie mare, sĕ nu spui din început numele autorului, pentru a produce în cetitor o încordare cât mai mare“. Așadar' d-sa aștepta „impresii mari“ dela un plagiat; căci numai plagiat poți se-'i dici unei lucrări, care traduce șir de șir, idee de idee. Ridicol este și motivul cu obiceiul (Decând și unde?) de a nu spune numele autorului; o operă ca Wallenstein n'ar fi avut lipsă de tăinuirea numelui; ar fi produs și fără nume aceeași impresie, pentru-că poartă în sine valoarea sa. Aceasta poate fi o vedere numai a domnului Alexi; este și demnă de dînsul! Și apoi Schiller are nevoie sĕ fie prelucrat? Are nevoie sĕ fie batjocorit cu nisce versuri cum sûnt cele din „Domnul Tudor?“ Și cine nu-'l poate cetì în original, nu-'l poate cetì în traducerile domnului Negruzzi; „Moartea lui Wallenstein“ însași nu-i tradusă de E. M. (Eminescu?) Și publicat de „Junimea“, la Iași? La ce dar' sarbede lucrări? Ori a credut domnul Alexi, că dînsul nu va ajunge în primejdia, sĕ creeze ceva nedemn de Schiller? Mai scii? Vorbele „îmi sûnt mie aproape“, seamĕnă a reflexul unor cugete foarte mari ce le va fi hrănind domnul Alexi despre sine. Ori a uitat ce este?..

E șiret.

Trec la altceva.

Iată ce scrie dînsul într'un numĕr din Ianuarie al diarului ce redactează: „Unele dintre redacțiunile foilor naționale au credut a lucra în interesul națiunii, publicând nisce articoli înverșunați în contra foii noastre. Ba un jurnal, care vrea sĕ treacă de cel mai bine redactat, nu s'a sfiit, și a dat loc chiar unor critice ieșite din peana unui băiețandru necopt la minte, care nu scie nici ce se cade, nici ce nu se cade, și stă sĕ-'și peardă puțina minte ce a mai avut, fiindcă sciința sa cea nespĕlată se poate rĕsfăța prin coloanele acelui jurnal, care ar trebui sĕ pună mai mare preț pe demnitatea sa și sĕ nu publice asemenea neghiobii. Unul dintre corespondenții nostri ne spune acum, că nisce buhe, — expresiunea corespondentului nostru, — se folosesc de dușmăniile împrăsciate împotriva noastră, pentru a împedeca pe oameni de a cetì foaia noastră. Aceste buhe nu se rușinează a mărturisì în public, cum-că nu voesc luminarea poporului, pentru-că, „dacă prostul (țeranul, plugarul) va fi luminat, nu poți face cu el ce vei voì. De aici pot vedè redacțiunile, — care sufer, ca nisce rĕutăcioși chiemați sau nechiemați, cu ajutorul organelor lor, sĕ dee orbesce unde le place lor, — că nu creapă totdeauna unde ai dat și că prin acele lovituri își pot tăia chiar creanga, pe care stau „alinați“ și domnia-lor“.

Cum 'ți-e portul, așa și vorba.

Dar' sĕ fac o rectificare. Articolii acelui „băiețandru“ n'au fost scrișì în contra „Postei Române“, ci în contra altor „opere ale domnului Alexi. Posibil este că se va ocupa și cu diarul acesta; pentru-că a nimicì un speculant literar, este a face un bine; mai ales că este gol, dar' gol de tot de idei.

Speculant? Dar' nu-i și notița aceasta caracteristică? Nu-'și iese din piele domnul Alexi, tocmai pentru-că e în primejdie sĕ peardă câțîva abonați? Și fiindu-i vorba cum îi e portul, nu le atribue d-lui și celorlalte diare românesci, că ar sta „alinate pe creanga“, pe care stă și „Poșta Română“? Sĕ ne ierte; dar' eu sciu, că diarele, la care face alusie, au jertfit mult, pentru-că au voit sĕ facă bine. Și-'l fac. Și dacă nisce „buhe“ nu pot spriginì foaia dlui Alexi, vor fi avênd motivele lor *foarte drepte*. Și domnul Alexi comite o faptă foarte neonestă, când atribue articolilor lui G. B. Duică resultatul, că unii oameni ar motiva cu ele tendența de a lipsì total pe popor de cetire. Articolii aceia au avut tocmai scopul, de a-'l desvĕța de cetirea unori autori de nimic ca dl Alexi și alții și a-'i îndrepta atenția numai la ce avem bun. Și „buhele“ acelea se par că s'au convins de valoarea dlui Alexi. Atâta va fi drept. Adausul necinstit este al redacției „Poștei Române“.

Dar' numai G. B. Duică a cugetat despre Alexi așa cum a scris? Nu! Alexi voia sĕ publice odată o antologie românească. S'a adresat la autori. Un novelist de valoare 'i-a rĕspuns categoric, că de scrierile lui sĕ nu se atingă. Îl simțise ce este. Antologia nu a apărut. Se vede că autorul acesta a avut și prin alte locuri aceeași primire. Alta. D-lui redacta un diar literar. A cerut și ajutorul profesorilor din Brașov. Nu poți crede că 'l-a primit, pentru-că într'o notiță a redacției, dl Alexi le aducea aminte, că sûnt indolenți, și sfîrșia cu vorbele: „Noblesse oblige, dlor profesori!“ O necuviință fără de părechie. Sciau ei bine cine le cere spriginul lor. Atât ajunge. Dar' dl Alexi se pare că trece în toată diua prin Lethe!

Alta acum, de băiețandrul, pe care îl batjocoresce d-lui, dl plagiator Teochar Alexi. Acel băiețandru nu absolvase încă gimnasiul, și dl Alexi a credut, că îl poate întrebuința la lucrările literare ale d-sale. 'L-a invitat sĕ-'i traducă fiorosul roman al lui G. Born: „Contesa palidă ori lupta pentru un milion.“ „Dle, romanul este tradus“. „aș' nu scii d-ta.“ „Bine, rĕmâne cum scii d-ta; traduc.“ Apăruse câteva fascicole în traducere nouă. Dar' dl Alexi a cercetat în timpul acela, a găsit traducerea vechie, de care nu avusese cunoscință, și a sistat traducerea „băiețandrului“, care astădi de bună-seamă condamnă aceste lucrări. Dar' a sistat dl Alexi și publicarea romanului? Aș'. A pus simplu sĕ-'l culeagă după traducerea vechie, apărută la D. Cucu în Bucuresci, și — a plagiat și atunci!

Nu sciu sĕ-'l fi tras cineva la dare de seamă.

Dar' sciu, că tot acest domn plagiator a făcut gură mare și prin diare, când a înțeles, că o tipografie din Bucuresci retipărescе fără voea dînsului un vocabular german, de un deget de gros, lucrat de d-sa și — trimis academiei sĕ-'l premieze!

Dînsul urmăresce judecătoresce pe cei-ce fac ce face și dînsul (tipografia din Bucuresci; dar' resultatul nu-'l sciu, adecă nu sciu cui 'i-a dat drept judecătoria, dlui Alexi, ori a achitat pe „plagiatorul“ dînsului?); dar' pentru d-lui pretinde libertate. Dacă am fi în satul lui Cremene!...

Întreb acum: Nu este „nerușinare“; vorba o împrumut din notița citată mai la vale; când acest om se pune alături cu publicistica noastră serioasă; când domnia-sa se ține în drept sĕ învețe pe „Tribuna“, căci la ea face alusiune, ce este demnitatea de publicist?

Judece fiecare.

Eu mai pomenesc numai ceva. Alexi se certa cu „Gazeta“ despre atitudinea lui în vieața socială românească din Brașov. Articolul „Gazetei“ a fost o oglindă a tuturor faptelor lui *ne*românesci. Ce 'i-a rĕspuns domnul Alexi? „Așa va fi; că „Gazeta“ s'a certat și cu „Tribuna“ și urma a dovedit, că nu a avut drept.“ Adecă d-lui invoca nisce discuțiuni ca acele pentru spriginirea cinstei sale personale ce era sdruncinată. Curios. Șiretenia pelasgică a fost și aici dată de minciună. Destul, că acum acest diar este „nedemn!“ Dacă ce domnul Alexi...

Socotesc că am scris destul despre el.

Și reviu la început.

Acest fel de caracteristice le cred folositoare. Ele arată publicului cetitor unde sĕ caute și unde sĕ afle munca serioasă, pornită din dragoste pentru el și din bunăvoința de a-'l orienta, când are lipsă, despre tot ce l privesce.

Alexi sĕ facă, Alexi sĕ poată face așa ceva? Ajungă deocamdată un mic citat din același numĕr; îl scot pentru caracterisarea priceperii lui diaristice. E vorba de cuvêntarea lui Mocsáry din discuțiunea proiectului militar, care se discută și acum în camera din Pesta. Și dice:

„Dacă nu am fi promis, că nu ne vom încerca a influența în nici într'un chip asupra politicei noastre, n'am scăpa acest binevenit prilegiu pentru nisce reflexiuni foarte instructive, dar' puțin plăcute. Prin urmare, neputêndu-ne oprì mai mult la acest punct, sĕ trecem înainte.“

El reține „reflexiunile foarte instructive“, sĕ nu „influențeze politica noastră!“ Nu se teamă! Și despre cetitori cred că au drept sĕ pretindă toate „reflexiunile foarte instructive.“ Ei, domnule Alexi, cine opresce luminarea poporului? Vorba e, că din sac fără mălaiu, hrană nu poți scoate.

Am sfîrșit pentru acum.

Și dacă domnul Alexi mai poftesce, bucuros și de altă-dată! *Bĕtrânul.*

CRONICĂ.

Maiestatea Sa Împĕrăteasa-Regină are de cuget, cum se anunță din Atena, sĕ cumpere vila Brailas din Corfu pentru locuința Sa privată. Un agent al Curții vieneze a și plecat deja la Corfu, ca sĕ negocieze cu proprietarul vilei.

*

Numiri. Ministerul r. u. de culte a numit și întărit definitiv în posturile lor: pe Iosif Giczy, învĕțător ordinar la școala elementară de stat în Caransebeș, și pe Adelina Bartholomeidesz, învĕțătoare suplentă la preparandia de stat din Cluj.

*

Maghiarisări de nume. *„Budapesti Közlöny“* publică următoarele schimbări de nume: Sigismund Altstädter în *„Andrényi“*; Isac Adler în *„Adorján“*; Maximilian Zavetal în *„Zala“*.

*

Linia Homorod — Făgăraș — Avrig. Ministerul r. u. de comunicațiune a conces lui Mihail Horváth, I. Horváth și Gavriil Daniel, dreptul de lucrări pregătitoare pentru o linie ferată vicinală dela Homorod preste Făgăraș la Avrig.

*

Prigonirea universitarilor români din Cluj. Imediat după desființarea societății academice „Iulia“, universitarii români din Cluj s'au ocupat cu gândul înființării unei alte societăți de lectură. În scopul acesta ei au elaborat statutele pentru o nouă societate și le-au trimis ministerului spre întărire. Ministerul a excepționat în mai multe rînduri unele puncte din statut și dilele aceste a denegat definitiv întărirea lor sub pretextul, că în Cluj sûnt o mulțime de societăți și biblioteci, de care s'ar putè folosì și universitarii români, și afară de aceea unele puncte din statute ar fi neclare și potrivite a da prilegiu spre abusuri.

*

Ear' un mic scandal. Representanța municipală din Budapesta a pertractat alaltăieri o curendă a municipalității din Arad, prin care toate municipiile din țeară sûnt învitate a se pronunța contra proiectului de lege militară. Contele Iuliu Szapáry a propus sĕ se treacă la ordinea dilei preste această curendă, după-ce §. 14. a obținut modificarea cerută, ear' la §. 25 se va lua un conclus în dietă, care dă limbii maghiare garanțiile cuvenite. Geza Polónyi a propus, că curenda sĕ se iee spre sciință cu motivarea, ca representanța are încredere în înțelepciunea parlamentului. Această propunere s'a ridicat la valoare de conclus. Când primarul a enunțat acest conclus, o mulțime de studenți aflători pe galerie au început o larmă teribilă, strigând „Abzug!“ și alte vorbe injurioase. După aceea s'a continuat scandalul pe stradă. Studenții s'au postat înaintea portalului casei municipale și au primit pe membrii representanței cu insulte. Pe urmă a venit un detașament de polițiști călări și a împrăsciat pe demonstranți.

*

Statistica diarelor ardelenesci. Din datele oficioase ale direcțiunii postale din Sibiiu aflăm, că în anul 1888 au apărut în Ardeal 56 de diare și scrieri periodice. Diferitele oficii postale au primit pentru expediție 1,870.595 exemplare din aceste diare. În limba maghiară au apărut 32 de diare; dintre care 6 politice, în 590.596 exemplare, 6 de conținut local, în 27.243 exemplare, 20 scientifice, beletristice și foi de specialitate în 120.098 exemplare. În limba germană au apărut 11; 3 politice în 298.956 exemplare, 4 de conținut local în 46.474 exemplare, 4 scrieri de specialitate în 15.661 exemplare. În limba română au apărut 13 diare: 4 politice în 650.220 exemplare, 2 beletristice în 17.748 exemplare, 6 scrieri de specialitate în 45.699 exemplare, 1 diar umoristic în 22.800 exemplare. Dintre diferitele diare și scrieri periodice apar: 8 de 6 ori pe sĕptĕmână, 1 de 4 ori pe sĕptĕmână, 2 de 2 ori și 12 odată pe sĕptĕmână, 5 de 2 ori pe lună,

---

Cele douĕ tablouri din Delphi, ale acestui mare măiestru, despre care Pausanias ne-a lăsat o descriere așa de amĕnunțită, n'au de bună-seamă de sigur nici o perspectivă. Această parte din artă trebue sĕ le-o denegăm total celor vechi, și probele lui Pope, că și Homer a avut deja o idee despre ea, nu dovedesc altceva nimic, decât că și el a avut idei foarte necomplete despre ea. „Homer“, dice el, „nu a putut fi străin în perspectivă, pentru-că el înseamnă lămurit depărtările obiectelor. El observa spre pildă, că spionii au stat ceva mai departe decât celelalte figuri și că stejarul, sub care a fost pregătit prândul pentru sĕcerători, se află delături. Ce dice el despre valea presĕrată cu turme și colibi și grajduri, este evident o descriere a unei regiuni mari perspectivice. Un argument general pentru asta îl putem deduce și din mulțimea figurilor de pe scut, care nu au putut fi presentate toate în mărimea deplină; de aici reiese oare-cum sigur, că arta de a micșora după perspectivă era cunoscută și în vremile acele“. Simpla observare a experienței optice, că un lucru apare în depărtare mai mic decât în apropiere, nu e deajuns, sĕ avem o icoană perspectivică. Perspectiva pretinde un singur punct de vedere, un orisont hotărît, natural, și aceste lipsiau din icoanele vechi. În icoanele lui Polygnotos basele plane nu erau orisontale, ci din părțile dindĕrĕt așa de înălțate, încât figurile ce ar fi trebuit sĕ pară că stau unele după altele, păreau că stau unele preste altele. Și dacă posiția aceasta a deosebitelor figuri și a grupelor lor a fost generală, după-cum se poate deduce din vechile basreliefuri, unde cele mai din fund sûnt totdeauna mai ridicate decât cei de dinainte și privesc pe deasupra lor: atunci e natural sĕ o admitem și pentru descrierile lui Homer, și sĕ nu deosebim de prisos tablourile, care după aceasta se pot lega într'o icoană. Scena duplă a orașului liniștit, prin ale cărui strade merge un alaiu vesel de nuntași, în vreme-ce în piață se hotăra un proces important, nu pretinde astfel și o icoană duplă, și Homer 'și-a putut-o gândì foarte bine într'una, închipuindu-'și orașul întreg dintr'un punct de privire așa de înalt, încât priveliscea îi era liberă și preste strade și preste piață.

Sûnt de părerea, că noi am ajuns la adevĕrata perspectivă din tablouri numai ocasional prin pictura scenică, și după-ce aceasta a fost perfectă, tot n'a putut fi așa de ușor sĕ aplici regulele acesteia pe un singur plan, deoare-ce la icoanele mai târdie din anticitățile dela Herculanum se găsesc erori așa de de dese și de felurite în contra perspectivei, încât adi abia le-am ierta unui învĕțăcel.

Dar' cruț oboseala de a-'mi aduna împrăsciatele mele observații despre o cestiune, despre care pot nădĕjdui că voiu fi satisfăcut prin făgăduita istorie a artei domnului Winckelmann. (Va urma).

19 odată pe lună, 1 de 20 de ori pe an, 3 de 10 ori pe an, 1 de 6 ori și una de 4 ori pe an.

*

Viena în negură. Din Viena se împărtășesce, că alaltăieri orașul a fost învĕlit într'o negură, ca și de care numai în Londra s'a mai vĕḑut. Negura, în loc sĕ dispară, a devenit cătră ameaḑi tot mai deasă.

*

O rectificare. Biroul telegrafic ne anunțase alaltăieri, că ședințele camerei României s'au amânat pe 27 Martie n. Rectificăm această scire pe basa informațiunilor din România într'acolo, că sesiunea camerei s'a prolongit, ear' nu s'a amânat, până la acest termin.

*

Dl I. Ghica, ministrul plenipotențiar al României la Londra, va venì în Bucuresci la sfîrșitul acestei luni, spre a lua parte la lucrările academiei române, a cărei sesiune se va deschide la 10 Martie.

*

Dela universitatea din Bucuresci. Aflăm din foile din România, că dl profesor de chirurgie Dr. Assaky a părăsit catedra sa și a plecat deja din țeară. Causa este, că pe lângă dificultățile ce le-a avut mai înainte, eforia spitalelor civile a destituit contra voinței sale pe medicul seu secundar Dr. Chiriac. Se spune, că și profesorul Dr. Victor Babeș întimpină dificultăți, în urma cărora ar fi declarat, că neaplanându-se și dînsul va fi silit sĕ părăsească catedra sa. În legătură cu aceasta înregistrăm după foile din Budapesta, că dl Dr. Babeș ceruse dela ministerul unguresc prolongirea concediului seu pe un an de ḑile, declarând, că altcum ar fi silit sĕ demisioneze. Ministerul din Budapesta însĕ nu 'i-a acordat cererea, ci a numit pe altul provisor la catedra DSale la universitatea din Budapesta. Printre studenții facultății de medicină s'a început o mișcare energică de a se obține stabilirea definitivă a profesorilor Assaky și Babeș.

Două hârtii.

II.

Lezse.

Despre încsetáreá szlúsbelor acselora, adeká a robotei, dezmi, si a deszkumpareri ku báni, káre dupa rendujálá pana ákumá pe lezsile urbariále, si pre tokmele erá asezáte.

Szlúsbele, ádeká robotá, dezmá, si dárea banilor, kare pána ákumá dupa inceleszul (lezsei) urbariale, si a tokmelelor sze inplinea, dela publikárea, vesztireá lezsi acsesztía in (czára) vor încsetá.

1. §. Deszpagubireá domnilor de páment Diéta Czeri o inkrede szimcerei omenesti . . . obste a neamului.

2. §. Maestatea Sa în privincza preátinszei deszpágubiri, ádeká, ká domni de páment (pentru) încsetátele venituri urbariale sze kápete dela Czára átetá kumpenitori bani, in Dieta (csea) mai de aproápe, prin Sfetnicsi Sei vá ásterne o Lezse deplin lukráta.

3. §. In lokurile ácseleá, unde pána akumá regulácie urbariala, lánczuire, si deszparcirea a pázsunei, nu sau intemplat, obicsaiul, káre au foszt pana acsi szevá cineá si mai inkolo.

4. §. Dreptul domnilor de a zsudeká ászuprá iobázsilor akuma incsáte, si pána atuncsi, pana kend modrul Zsudekacilor mai bine sze vá orendui, in procesurile — parele — cselea mai micsi Szolgabireul va zsudeka, de cumvá nu ár fi in lok regulát magistrát, — iára in parele cselea mai mari, prekum si in cselea pedepszitoáre Skáunul Vármezsi vá aducse zsudekátá.

5. §. Domni acsei de páment, kari pana akum au avut iobazsime, luandusze áfára datoriile lor, cselea Cambiale, adeka din neguczetorie purcsezetoare, pentru álte datori la zsudekata nu sze pot trázse, pana kand Dieta Czeri altmintrelea va randui, si asa númai uzsurile bánilor, de cúmva acsesztie nu leár plati, sze pot luá dupa ei pe kalea lezsi.

Lezse.

Despre încsetáre a dezmi kraiesti-popesti.

Csátá biszericsázká, fárá de a pofti despágubire, incsetend a lua dezmá krájászka, Sztátulire ácsászt zsertva pusza pe altariil patriei, pentru vecsnica aducserea aminte o asaza in lezse, si de odata hotereszk:

§. 1. Dezma kráiászka ori in naturá, ori in locue acsesztia ku bani dupa ruptore szau plinitu, si acsea ori sze dá lá popi drept, ori sze platea lá arendátori, ori erá kastigáta prin kontrakturi de vecsie, ori erá daruita dela krai, in vecsi sze fácse încsetata.

2. §. In kat incsetárea zecsuelei szár intemplá ku páguba preoczimei csei mai de zsosz, si dé ácsi ingrizsirea despre densi neinkunzsurát vá urmá, Maestatea Sá despre platá popilor cselor mái micsi, de fieste kareá relizsie, prin Szfetnicsi sei va ásterne innaintea Dieczi o lezse szpecifika.

3. §. In kat dezmá kpáiaszká száu prin kontrakt, szán prin donacii au venitu in mánâ familiilor priváte, familiile acsesztéá iáresi sze vor deszpágubi prin Sztat, fiind ka Maestateá Sa in mai de aproape urmatoárea Dieta a Czeri prin minisztri szei csei ungaresti va asterne o lezse specifiká.

Lezse.

Despre purtarea greotecilor de obste..

Toci locuitorii din Czárá ungureászka, si din parcile ei inpreunate, toate greotecile fara nicsi o deszkilinire, si dupa maszura sztarilor szále, le vor purta.

1. §. Maestatea Sa prin reszpunzetoriul szeu ministerium ungureszk, aszkultánd pe komitaturi, vá pune în lukráre pe o vreme mászurá dászdelor, si dupa acsászta keie sze vá incsepe dela annul diregetorial viitoriu, ádeká dela 1. Noemvrie 1848. inpárcirea dázsdelor.

2. §. Mászurá akuma de ku gráb fákuta, in toata intemplarea, sze vá asterne in naintea Dieczi csei mai de aproape.

3. §. Sze rendueste, ka purtáreá greotecilor, ádeká kontribuczia, páná lá vremea mai szu inszemnátá szesze kuleaga in lontru.

In Váradolaszi Martie 26. 1848.

reszpunzetorin al doilea Vicsespán

Georgie Sántha.

Ambele hârtii sûnt din Bihor.

Din public.*)

Declarațiune.

În afacerea de onoare a domnilor Dr. V. Bologa, ca provocator, și Dr. Petru Șpan, ca provocat, subscrișii declarăm, în calitate de mandatari ai provocatului, că deoare-ce în terminul prescris nimenea nu s'a presentat în numele provocatorului, spre aplanarea causei, privim această causă din partea noastră de terminată și la cererea mandantului nostru confirmăm acest fapt prin subsemnarea numelui nostru.

Sibiiu, în 28 Februarie 1889.

Nicolau Vecerdea. *Amos Frâncu.*

Nu mai voesc sĕ fac amintire de multele afaceri de onoare ale dnului Dr. Vasilie Bologa, de luni și ani làsate neresolvate, ci mĕ mărginesc, pe basa declarațiunii de mai sus, a repeți din nou cuvintele insultătoare ce 'i-le am adresat, pentru care dînsul n'a sciut sĕ-'și primească satisfacțiunea cuvenită.

Aceste deocamdată spre orientarea on. public românesc.

Sibiiu în 1 Martie 1889.

Dr. *Petru Șpan.*

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce rĕspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Budapesta, 28 Februarie n. Casa deputaților. Stânga s'a încercat astăḑi a împedeca pe Tisza sĕ vorbească. Tisza a declarat, că dispozițiunea cu privire la limbă este un drept nediscutabil al Coroanei.

Roma, 28 Februarie n. În cameră, ministrul-president Crispi a împărtășit, că cabinetul 'și-a dat dimisia. Regele 'l-a recercat ca se rĕmână în funcțiune pentru resolvarea afacerilor curente.

Roma, 28 Februarie n. Competențele nunciaturilor din Viena, Paris și Madrid au fost reduse.

Circulă faima, că regina Victoria și împĕrăteasa Frideric vor sĕ treacă la catolicism.

Acuila, 28 Februarie n. Aḑi-dimineață a fost aici un cutremur de pĕmênt.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Budapesta, 1 Martie n. Casa deputaților. Acațiu Beöthy reflectează ministrului-president, despre care ḑice, că 'i-a înțeles rĕu cuvintele. Tisza replică și după aceea vorbesce Ionás pentru proiect.

Viena, 1 Martie n. Generalul de artilerie König este însărcinat cu agendele inspectorului general de infanterie.

Paris, 1 Martie n. În cameră a ajuns pe tapet afacerea lui Atșinoff. Ministrul de externe a declarat, că Francia își apĕră drepturile sale, dar' altcum el poate exprima de pe tribună simpatíile sale pentru națiunea prietenă rusească. Camera a primit apoi în unanimitate o ordine de ḑi, prin care se exprimă simpatíile pentru Rusia.

Poliția a ocupat astăḑi biroul ligei patrioților, fiind liga acusată de comploturi, care sûnt în stare de a provoca complicațiuni rĕsboinice. Presidentul ligei Deroulède și secretarul general Richard au fost arestați. Se așteaptă și alte arestări. Scirea, că și Laisant și Laquerre au fost arestați, nu se confirmă.

Roma, 1 Martie n. Regele încă n'a luat nici o hotărîre în privința soluțiunii crisei ministeriale, însĕ este probabil, că cabinetul se va reconstruì tot sub presidiul lui Crispi.

Bibliografie.

În editura tipo-litografiei H. Goldner în Iași a apărut:

„Algebra“, pentru usul elevilor din gimnasii și licee și candidaților la examenul de bacalaureat, de Constantin Climescu, profesor la facultatea de sciințe din Iași. Aprobată de ministrul cultelor și instrucțiunii publice ca carte didactică pentru școalele secundare.

Comandele de prin districte și străinătate se expedează prompt numai decătră tipolitografia H. Goldner, Iași, strada Primăriei Nr. 17.

„Recreații Scientifice“. Apare odată pe lună în Iași. Anul VI. Nrul 12, pe Decemvrie 1888. Numĕr întârḑiat. Sumarul: 1. Algebră. Formule de interpelare și aplicarea lor în Balistică, de Alex. Sadoveanu. — 2. Mecanica. Un curs de probleme (urmare). Principiul celerităților virtuale. Problema 98, de M. Tzony. — 3. Probleme resolvite: 285, 286, 287,288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295. 296, de dnii V. Cristescu, I. P. Răducescu, M. Darvari, E. Lucescu, D. Pompeiu, „Vîrful cu dor“, Paula I. Aluta, G. T. Negrutz, D. A. Darvari, I. Raian, St. Ruscior, C. Romanescu, O. Alexandrini, F. Antonescu, D. Simionescu.

Pentru corespondență și ori-ce alte lămuriri privitoare la această foaie a se adresa la dl C. Climescu, profesor la facultatea de sciințe, strada Butu Nr. 22 în Craiova.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 11 Martie st. n. a. c. mobilele lui Iosif Füstös (în Bikity) decătră executorul jud. din Baia.

— 24 Martie st. n. a. c. imobilele lui Mihail Pörnyesz (în T.-Becse) decătră tribunalul reg. din Becĭcherecul-mare.

Edict:

A se insinua pretensiunile în 45 de ḑile:

— la rĕmasul după Ileana Costa născută Isac (din Măghieruș) la tribunalul regesc din Deva.

Posturi vacante:

— Un post de conducĕtor adj. clasa a II-a de cărți funduare la judecătoria cercuală din Ungvár, cu salar de 600 fl. și 100 fl. relut de cuartir. — A se adresa în două sĕptĕmâni la autoritățile competente.

— Un post de notar public în Năsĕud. — A se adresa în 14 ḑile la autoritățile competente.

— Un post de notar clasa II-a la tribunalul reg. din Mișcolț, cu salar de 800 fl. și relut de cuartir 150 fl. — A se adresa în două sĕptĕmâni la autoritățile competente.

— Un post de practicant în drept cu diurnă la tribunalul reg. din Turda. — A se adresa în două sĕptĕmâni la autoritățile competente.

— Un post de servitor adj. la judecătoria cerc. din Komárom, cu salar de 240 fl., relut de cuartir 40 fl. și de vestminte 50 fl. A se adresa până în 28 Martie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de notar clasa II-a la tribunalul reg. din Solnoc. — A se adresa în două sĕptĕmâni la autoritățile competente.

Călindarul ḑilei.

18 Februarie 2 Martie.

Iulian: Leon Papa.
Gregorian: Simplicius.

Soarele: rĕsare 6.42, apune 5.44.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 1 Martie, 6 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 726.1) Observată	Diferența din preḑiuă	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură		Direcția vêntului
715.4	+0.6	+0.5	+7.9	—4.9	V

Din țeară, 27 Februarie, 7 oare dimineața.

Stațiunile:	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul direcția	Vêntul tăria
Budapesta	755	— 7.3	NO	1
Sătmar	753	— 3.0	O	1
Cluj	752	—11.9	O	2
Orșova	751	— 0.2	O	1
Timișoara	753	— 0.1	V	1
Arad	751	— 5.9	O	2
Panciova	752	— 1.0	O	1

Sosiți în Sibiiu.

La 1 Martie n.

Hotel „Neurihrer“. Malvina Kovács, învĕțătoare din Cluj; Kretz, Kanitz din Viena; Mestrovitz și Robitsch din Arad; Gulenau din Budapesta, toți comercianți,

Hotel „Împĕratul Romanilor“. Kannitz, Kobahl, căpitani din Brașov.

Economic.

Noua fabrică de zăhar în Ardeal. Din Brașov 'i-se scrie lui „Pester Lloyd“: Înființarea plănuitei fabrici de zăhar în Ardeal e acum asigurată. Firma Friedrich Steffens Czell și fiii a lucrat într'acolo, ca firma sĕ fie improtocolată după lege. Sĕmĕnatul napilor de zăhar va începe la primăvară. Comitatele Brașov și Trei-Scaune și districtul Cohalmului vor furnisa cantitatea trebuincioasă pentru noua fabrică.

Galiția și exportul de spirt. Camera comercială din Brody (Galiția) a adresat ministerului de comerciu austriac o petițiune, pentru micșorarea taxelor vamale ale transportului de spirt din Galiția. Motivul, pe care își basează cererea, este, că taxele de export din Galiția spre Adria sûnt cu mult mai mari decât taxele pentru transportul spirtului din Ungaria la Fiume.

Prin aceasta, camera comercială din Brody, vrea sĕ ḑică, că exportul de spirt la Fiume este posibil numai din Ungaria, ear' cel din Galiția, între împregiurările actuale, nu. Prin această imposibilitate a exportului, interesele comerciale ale Galiției sufer foarte mult.

La această petițiune a camerei comerciale din Brody observă „Pester Lloyd“ următoarele:

„Exportul de spirt al Ungariei la Fiume deocamdată este aproape cât nul, — în anul trecut abia am exportat câteva sute de hectolitre. Ear' ca sĕ poată Galiția ajunge și ea la un export tot atât de mare ca al Ungariei, într'adevĕr nici nu se plătesce a mai petiționa pe la ministerul de comerciu.

„Dacă între circulațiunea ungară—adriatică și galițiană—adriatică se observă oare-care diferență, atunci e foarte simplu lucru: de a se pretinde o computare a tarifului dela o gară la altă gară, și prin aceasta se va delătura ori-ce diferență eventuală a diferitelor relațiuni.

„Întreagă petițiunea camerei comercială din Brody are se rĕmână deci numai o petițiune, care n'are lipsă de a fi resolvată“.

Sĕmĕnăturile României în toamna anului 1887, după raportul ministrului român de externe, au cuprins 4167 hectare. Iată tabloul:

Grâu	hectare	1256
Sĕcară	„	300
Porumb	„	1697
Ovĕs	„	213
Orz	„	506
Meiu	„	97
Rapiță	„	42
Cânepă	„	11
In	„	36
Hrișcă	„	3
Alac	„	—
	Total	4167

Pădurile statului român. Cetim în „Epoca“: Pădurile statului român se socotesc la 900 mii hectare. Exploatarea lor însĕ se face cu mare anevoință din causa lipsei de drumuri mai cu seamă și de comunicațiuni prin păduri și dela păduri la căile naționale cele mai apropiate. Pentru a atenua anevoința ce se observă, Alexandru Lahovary, ministrul domeniilor, a luat decisiunea a presenta corpurilor legiuitoare un proiect de lege, prin care sĕ fie autorisat a preleva 2 la sută din valoarea pădurilor ce se vênd în fiecare an pentru a forma un fond, cu care sĕ se poată executa vre-o miie de chilometri de drumuri prin pădurile statului din toată țeara și a le lega precât se poate cu capetele de șosele sau cu ale celorlalte drumuri neșoseluite. Reținerile de 2 la sută se vor depune la cassa de depuneri, de unde se vor ridica treptat și în mĕsură cu construirea ḑiselor drumuri.

Liniile ferate balcanice. Ḑiarul „Temps“ anunță, că în Aprilie viitor va avè loc la Constantinopol o conferență între delegații căii ferate de Est france ai Alsației, Baden, Würtemberg, Bavaria, Austro-Ungaria, Sêrbia, Bulgaria și Rumelia, în scopul de a statorì un regulament mai comod și mai avantagios de comunicațiuni pe căile ferate între Constantinopol și Europa-centrală și occidentală. Se va discuta stabilirea trenurilor repeḑi pe liniile directe și mijloacele de a facilita transportul mărfurilor din toate stațiunile între Paris și Constantinopol.

Prețul mărfurilor.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 28 Februarie n. s'a notat: unguresci bĕtrâni grei 51.— cr. până 53.— cr., unguresci grei, tineri 52.— cr. până 52 ½ cr., de mijloc 52.— cr. până 52.½ cr., ușori 49.— cr., până 50.— cr., marfă țĕrănească, grea 49.— cr., până 50.— cr., de mijloc 48.½ cr., până 49.— cr., ușoară 48.— cr. până 48.½ cr., românesci, de Bakony, grei 51.— cr. până 51.½ cr., transito, de mijloc —.— cr. până —.— cr., transito ușori —.— cr, până —.— cr., transito sêrbesci grei 49.— cr. până 50 — cr., transito de mijloc 47.— cr. până 47.½ cr., transito ușori 44. cr. până 46.— cr., îngrășați cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% cumpĕniți dela gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta8 dela 2 Febr. 1889.

Sĕminṭe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilog. dela	până
Grâu						
Bănățenesc, nou	—	—	—	—	—	—
Grâu dela Tisa	—	7.35	7.55	—	—	—
Grâu de Pesta	—	7.35	7.55	—	—	—
Grâu de Alba-regală	—	7 35	7 55	—	—	—
Grâu de Bácska	—	7.35	7 55	—	—	—
Unguresc de Nord	—	7 20	7 45	-	—	—

Sĕminṭe, vechi ori noue	Soiul	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr. dela	până
Sĕcară		70—72	5.65	5.90
Orz	Nutreț	60—62	5 60	6.—
„	de vinars	62—64	6.30	7.10
„	de bere	64—66	7 35	8 50
Ovĕs	—	39—41	5.25	5.05
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	4.70	4.77
„	de alt soiu	73	4.70	4.75
„	„	—	—	—
Hrișcă	„	—	5.40	5.75

Marfă pe termin.		Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.
Grâu	de primă.	7.33	7.35
„	de toam.	7.51	7 53
Cucuruz	Iul. Aug.	—	—
„	Maiu-Iun.	5.01	5.03
Ovĕs	de toam.	—	—
„	de primă.	5.28	5 31

Prețul pe 100 chilogramme.

Producte diverse	Soiu	Cursul dela	până
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	60.—	65.—
„	franceză	—	---
„	italiană	—	—
„	roșie	52.—	62 —
Oleu de rap.	rafinat	37.—	37.50
Oleu de in		—	—
Uns. de porc	dela Pesta	58.75	60. -
„	dela țeară	—	—
Slănină	svêntată	51.—	51.50
„	afumată	56.—	57.—
Sĕu		33.50	34 50
Prune	din Bosnia, în buți	—	—
„	din Sêrbia, în saci	10 25	17 50
Lictar	slavon, nou	16.50	16.75
„	bănățenesc	16.—	16.25
Nuci	din Ungaria	— —	— —
Gogoși	unguresci	—	—
„	sêrbesci	— —	-.—
Miere	brută	29 50	30 —
„	galbină străcurată	33 —	34.—
Ceară	de Rosenau	115.	117.
Spirt	brut	14.—	15.—
„	Drojdiuțe de spirt	18.50	19.—

Cursul pieței din Sibiiu.

din 1 Martie st. n. 1889.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.25	vênd.	9.33
Lire turcesci	„	10.75	„	10.80
Imperiali	„	9.75	„	9.80
Ruble rusesci	„	1.26	„	1.28

Bursa de Budapesta

din 28 Februarie st. n. 1889.

Rentă de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ 4%	102.40
„ „ hârtie „ 5%	94.65
Împrumutul căilor ferate ung.	145 50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	99.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.—
Bonuri rurale ung.	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ bănățene-timișene	104 75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ transilvane	104.75
„ „ croato-slavone	104.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100 —
Împrumut cu premiu ung.	138.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	126. –
Renta de hârtie austriacă	83 50
„ „ argint austriacă	84.—
„ „ aur austriacă	111.25
Losurile austr. din 1860	141.—
Acțiunile băncei austro-ungare	885.—
„ „ de credit ung.	315 50
„ „ „ „ austr.	313.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economíi „Albina“	102.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.63
Napoleon-d'ori	9.55
Mărci 100 imp. germane	59.10
Londra 10 Livres sterlingi	121.15

Bursa de Viena

din 28 Februarie st. n. 1889.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	102 85
„ „ hârtie „ 5%	94.40
Împrumutul căilor ferate ung.	145.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	99.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.80
Bonuri rurale ung.	104.75
„ „ „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ bănățene-timișene	104.75
Bonuri rurale „ cu cl. de sortare	104.75
„ „ transilvane	104.85
„ „ croato-slavone	105.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.85
Împrumut cu premiu ung.	139.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	125.90
Rentă de hârtie austriacă	83.65
„ „ argint austriacă	83.90
„ „ aur austriacă	111.25
Losuri austr. din 1860	141.25
Acțiunile băncii austro-ungare	886.—
„ „ de credit ung.	316 30
„ „ „ „ austr.	312.75
Argintul	—.—
Galbeni împĕrătesci	5.67
Napoleon-d'ori	9.57
Mărci 100 imp. germane	59.15
Londra 10 Livres sterlingi	121.20

Bursa de Bucuresci.

28 Februarie. — 4 oare p. m.	Cassa	Ultim
Renta rom. per 1875 5%	97.½	—.—
Renta română amort. 5%	97.¼	—.—
„ (Schuldverschreib.)	—.—	—.—
Oblig. de Stat. C. F. R. 6%	—.—	—.—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100 ½	—.—
Împrumutul Municipal 5%	87.½	—.—
Scrisuri func. rurale 7%	104. -	—.—
Scrisuri func. rurale 5%	96 —	—.—
Idem urbane 7%	104 ½	—.—
„ 6%	104 —	—.—
„ 5%	93.½	—.—
Banca Naț. (500 lei vĕrs. într.)	—.—	—.—
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	— —	—.—
Soc. de Asig. Naț. (200 lei vĕrs.)	—.—	—.—
S. cred. mob. r. (250 lei vĕrs.)	—.—	—.—
Soc. r. de con. (250 lei vĕrs.)	—. —	— —
Oblig. Casei Pensiunilor	—.—	—.—
Agio	2 —	—.—
Schimb		
Londra 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Paris 3 luni	—.—	—.—
„ cek	—.—	—.—
Berlin 3 luni	—.—	—.—
„ cek	— —	—.—
Viena	—.—	—.—
„	—.—	—.—
Agio	—.—	—.—

Redactor responsabil: **Septimiu Albini.**

Vêndĕri numai en gros ale acestei novități se fac

pe teritorul regatului ungar,

De mai multe autorități de specialitate și de școale agronomice declarată de foarte bună

Mașina americană Excelsior

de sfărmit cucuruzul,

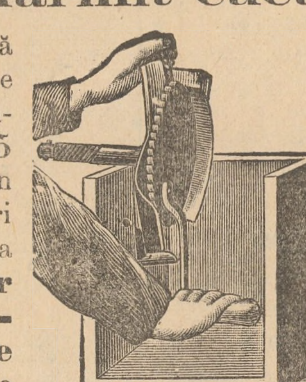

Cu această mașină de mână fabricată în țeară, inventată de un American, construită foarte minunat **din fer solid**, în **greutate de 5 chilograme**, care, precum se vede din profilul alăturat, prin cele douĕ șuruburi ale sale se poate fixa de marginea deasupra a unei lăzi tari și **este ușor de manuat, putĕndu-se pe oară sfărmì 2—3 hectolitre de cucuruz**, grăunțele cad — la o mișcare repede cercuală — **în ladă, cocenii însĕ ies automatic deasupra**.

Acest **fabricat** indigen este în privința **construcțiunii**, a **calității**, **materialului** și a **capacității de lucru** pe deplin asemenea cu cele-ce se construesc în străinătate.

Deoare-ce această mașină de sfărmit cucuruzul cu deosebire am dorì sĕ o rĕspândim între clasele mai sărace ale poporului **prin prețuri mici**, alte mașini de acest fel construite în străinătate, cu deosebire cele din Berlin, nu pot concura cu cele construite în țeară, căci e mare taxa vamală și mari spesele de transport. [663] 9—9

Aceste se află ☞ à **3 fl. v. a.** ☜ la vêndĕtorul în mare
Carol F. Jickeli în Sibiiu.
à **8 franci** la
Frații Stănescu în Ploiesci. (România)
și à **3 fl. 50 cr. v. a.** la

firmele notate mai jos, unde se pot procura foarte ieftin și singuratice părți de întregire ale mașinii de sfărmit.

R. Schmidt & Comp. Deposit de mașini agricole.	în Brașov.	**Incze Gyula**	în Barot.
Adam Bokros	în Cluj.	**Bucher Miksa**	„ M.-Oșorheiu.
Frideric Salmen	„ Alba-Iulia.	**F. Olah**	„ Sighișoara.
Georg Schuster	„ Turda.	**G. Hedrich**	„ Mediaș.
Rud. Kaess	„ Orĕștie.	**Wilh. Oberth** Fabricant de plug. schimb. Hohenheimiane.	„ Mediaș.
Nik Ferencz	„ Dej.	**Carol Nussbächer**	„ Bistrița.
Deák András	„ S.-S.-Georgiu.	**Ferd. Baumann**	„ Sebeșul-săs.
Albert Schuller	„ Deva.	**K. Csiszár József**	„ Ch.-Oșorheiu
Alfred Gebauer	„ Făgăraș.	**Michael Wachner**	„ Reghin.-săs.
Bisztritzány Lajos	„ Aiud.	**Frid. Goldschmidt**	„ Năsĕud.
Ios. Caspari	„ Elisabetopol.	**Dubay Pál**	„ Huedin.
Carl Falk	„ Cohalm.	**Iosif Hammer**	„ Cincu-mare.

în Bosnia, Sêrbia și Bulgaria prin agentul comercial

Francisc Rideli în **Mediaș** (Transilvania).

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruș Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală și tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile țĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Nĕmcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghîcituri, întrebări și rĕspunsuri, frĕmêntări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pămĕntul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un pețitor îndĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Țeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrătească și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roșeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pĕcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbițoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniele orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárhely			9.44	2.32
Mező-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Cluj		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriș	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uioara	1.37			10.09
Vințul de sus	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuș	2.26			11.55
Crăciunel	3.11			12.34
Blaj	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copșa mică	4.09			2.19
Mediaș	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighișoara	5.45			3.59
Hașfalĕu	6.12			4.32
Homorod	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldioara	9.06			9.02
Brașov	9.45			9.52
	1.55	5.37		
Timiș	2.53	6.20		
Predeal	3.28	6.47		
Bucuresci	9.35	11.50		

Predeal—Budapesta

	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren mixt	Tren omnibus
Bucuresci		4.40	7.30	
Predeal		9.12	1.14	
Timiș		9.36	1.45	
Brașov	—.—	10.12	2.32	
	4.10		7.10	
Feldioara	4.56		7.31	
Apatia	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorod	6.55		9.12	
Hașfalĕu	8.36		10.24	
Sighișoara	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaș	10.37		11.47	
Copșa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaj	12.16		12.53	
Crăciunel	12.33		1.05	
Teiuș	1.51		1.47	
Aiud	2.18		2.08	
Vințul de sus	2.48		2.30	
Uioara	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghiriș	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluj	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădĕșel	6.58			8.36
Ghirbĕu	7.14			9.02
Aghiriș	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mező-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi Vásárhely	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

Budapesta—Arad—Teiuș

	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Arad		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaț	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Pauliș	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborșin		7.25	8.42
Zam		8.01	9.12
Gurasada		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orĕștia		11.09	11.37
Șibot		11.39	12.—
Vințul de jos		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46
Teiuș	8.59	1.16	1.26

Teiuș—Arad—Budapesta

	Tren mixt	Tren de persoane	Tren mixt
Teiuș	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vințul de jos	12.30	4.10	
Șibot	1.01	4.43	
Orĕștia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zam	4.44	8.11	
Soborșin	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conop	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Pauliș	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaț	8.28	11.35	7.19
Arad	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Copșa mică—Sibiiu

Copșa mică	2.29	4.35
Șeica mare	3.02	5.05
Loamneș	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu—Copșa mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Loamneș	9.45	10.50
Șeica mare	10.20	11.20
Copșa mică	10.49	11.45

Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoș	3.56	11.11	4.20
M.-Bogat	4.06	11.20	4.30
Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.11
Kerelő-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.28
Nireșteu	5.21	12.36	5.53
Oșorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Regh.-săs.—Oșorheiu—Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oșorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Nireșteu	7.16	12.35	10.39
Kerelő-Sz.-Pál	7.40	12.58	11.02
Cipeu-Iernut	8.03	1.19	11.23
M.-Bogat	8.37	1.49	11.53
Ludoș	8.51	2.02	12.06
Cheța	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)—Petroșen

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Hațeg	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Banița	11.50	6.40
Petroșeni	12.30	7.12

Petroșeni—Simeria (Piski)

Petroșeni	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațeg	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Arad—Timișoară

Arad	6.05	5.48
Aradul nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timișoară	9.12	9.02

Timișoară—Arad

Timișoară	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradul nou	9.11	8.01
Arad	9.27	8.17

Ghiriș—Turda

Ghiriș	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghiriș

Turda	8.29	3.19
Ghiriș	8.50	3.40

Sighișoară—Odorheiu

Sighișoară	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighișoară

Odorheiu	5.38
Sighișoară	9.16

Simeria (Piski)—Uniedoară

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedoara	3.08

Uniedoară—Simeria (Piski)

Uniedoara	9.30
Cerna	9.56
Simeria (Piski)	10.15

Murĕș-Ludoș—Bistrița

Murĕș-Ludoș	4.40
Țagu-Budatelic	8.02
Bistrița	—

Bistrița—Murĕș-Ludoș

Bistrița	—
Țagu-Budatelic	9.41
Murĕș-Ludoș	1.11

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gerula**.